

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга “Одговорност и дугорочна рјешења “

Одговорност и дугорочна рјешења

Мој став о томе како обезбиједити просперитетну и демократску будућност за Босну и Херцеговину је познат. Познато је и моје мишљење о томе ко је за то одговоран: то је посао изабраних представника ове земље. Ако то не ураде они, неће нико. Критикован сам зато што тако мислим. Али, ја и даље тако мислим, јер је то истина. А та истина није нигдје очигледнија него у Мостару.

У Мостару је постигнут велики напредак од времена непосредно након рата, када је град грцао у мору застрашивања, сегрегације, криминала, сиромаштва и нефункционалности. Али, готово све што је учињено да се то стање промијени на боље урадила је међународна заједница сама, или домаћи актери уз неопходну подршку међународне заједнице.

Најјаче политичке странке у граду као да се утркују у одбијању да воде конструктивну или ефикасну политику. Такво понашање ће се вјероватно наставити уколико их грађани не натјерају да се промијене. У контексту смањења директног ангажмана међународне заједнице, притисак јавности још је потребнији.

Одрживу будућност Мостар може имати само као уједињен град, са модерном и ефикасном администрацијом, која је способна да одржи мир, пружи добре услуге, те обезбиједи инвестиције које ће донијети нова радна мјеста и прогнати сиромаштво из тог

града. Али, Градско вијеће ипак није именовало чланове комисије за издавање стручних мишљења, иако је рад овог тијела прије свега техничке природе и циљ му је да унаприједи процес просторног планирања у Мостару.

Блокирање рада Комисије за издавање стручних мишљења служи једино спречавању ефикасног рада градске управе, како се не би ријешило питање бесправне градње која град прави накарадним и обезбиједило да се у будућности грађевинске дозволе издају на транспарентан начин у интересу свих становника града, а не само неколицине фирми са јаким везама.

Не вјерујем да било ко заиста мисли да је процес просторног планирања питање од “националног интереса”. Нити се “националним интересом” може објаснити упропаштавање ХРТ, која је доведена у ситуацију техничког, административног и финансијског колапса, да би тек тада хрватски политичари одједном открили да ХРТ игра важну улогу у одржању хрватског културног идентитета.

Управо су у том контексту – у ситуацији у којој се грађанима не пружају потребне услуге – политичке странке недавно покренуле иницијативу да се повећа број министарстава у Влади Херцеговачко-неретванског кантона. Уз већи број министарстава биће лакше додјељивати положаје према страначкој и националној припадности. Али, тврдити да је та иницијатива потекла из жеље да се повећа ефикасност истовремено је и смијешно и безобразно.

У свјетлу тога, грађани се питају зашто се међународна заједница не умијеша и када ће високи представник интервенисати? Као одговор на то, и сам бих поставио једно питање. Зашто грађани Мостара и Херцеговачко-неретванског кантона не интервенешу? Привредници, синдикални активисти, новинари, интелектуалци, омладински активисти могли би узети ствари у своје руке. Политичари који су ужаснути корупцијом и неспособношћу страначке машинерије такође би могли и требали заузети став.

У Мостару има пуно невладиних организација, али још увијек нема грађанског покрета за бољи Мостар. Гдје су млади који би требали хрлити да се придруже таквом покрету, за добро сопствене будућности? Кад би постојала база која би вршила притисак и захтијевала промјене, можда би чак било могуће расписати пријевремене изборе за избор политичара који су спремни радити за бољу будућност свих у Мостару.

Све док грађани Мостара сами не преузму одговорност за сопствену будућност, моје интервенције само ће одгодити катастрофу. Ја могу и хоћу и даље да радим на томе, али само мојим трудом неће се постићи одржива рјешења. Ако ја будем дјеловао, могу се постићи краткорочна рјешења. Ако грађани Мостара буду дјеловали, они могу постићи дугорочни напредак. То је лекција коју Мостар учи посљедњих 13 година – лекција коју би цијела земља требало да научи.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.